

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu
se primesc. Manuscriptele
nu se retrimit.

12 SERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
correspondențele Birourilor anunțuri:
la Viena: S. Dukes Nachf.
Sax. Augustfeld & Emerich Leuser,
Kaiserlich Hofdruck. Rudolf Mosse,
A. Oppolke Nachf. Anton Oppalik.
In Budapesta: A. V. Goldbar-
ger, Ekstein & Bernat. In Ham-
burg: Karoly & Liebmann.

PREȚUL INSERTIUNILOR: o se-
rită garmond pe o colônă 6 cr.
și 30 cr. timbru pentru o pu-
blicare. — Publicări mai dese
după tariful și învoială.

RECLAME pe pagina a 8 a o
seziț 10 cr. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXIII.

GAZETA" iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se pământă la toate ofi-
ciile poștale din întru și din
afară și la d-nii colectorii.

Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu două în casă: Pe un an
12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un exemplar 5 cr.
v. a. sau 15 bani. — Atât abo-
namentele cât și insertiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 3.

Brașov, Miercuri 5 (17) Ianuarie.

1900.

1899—1900.

II.

Rolul cel mai însemnat în con-
tactul cu poporele nemaghiare îl are
între membrii guvernului unguresc,
după ministrul de interne de sigur
ministrul de culte și instrucțiune pu-
blică. Cu toate acestea nici un minist-
teriu nu este mai instrăinat de aceste
popore, prin însăși problema cum
i-s'a pus și cum și-o înțelege, ca cel
de culte și instrucțiune publică.

Despre acesta ni-a dat dovezi
cu prisos Dr. Wlassics nu numai
sub Banffy, ci și sub Szell în de-
cursul celor deșce luni și jumătate
din urmă.

Bisericele noastre și școlile nos-
tre știu să istorisescă multe despre
isprăvile acestui ministru al cultelor
și al școlilor unguresci, care în tot
ce e românesc și ce are o desvol-
tare românescă vede un pericol pen-
tru cultura maghiară și pentru „sta-
tul național maghiar.“

Tocmai împrejurarea, că minist-
tru-președinte Szell a luat pe Wlas-
sics și în guvernul său și l'a lăsat
să-și continue uneltirile pentru sub-
minarea organizațiunii noastre bise-
ricesci și școlare, prin cari în era
lui Banffy își făcuse între șovinisti
așa mare popularitate, a fost sem-
nul cel mai vedit, că dela „era cea
nouă“ n'aveam să ne așteptăm la
nici un bine, la nici o schimbare în
favorul liberei noastre desvoltări na-
ționale.

Anul 1899 a pus în deplină lu-
mină și planul de distrugere urmă-
rit de ministrul cultelor și al școl-
lor unguresci față cu biserica română.
S'a vădit și înțeles de toți la ce
tinde sistemul ajutoarelor de stat des-
tinate de a-se împărți între preoții
români sub nisce modalități și în
nisce condițiuni atât de periculoase
ca cele prevădute în legea dela 1898
și în ordonanțele ministeriale, edate
de atunci încôce. S'a vădit și înțel-
les, că scopul adversarilor este de
a folosi ajutorarea materială ca
armă pentru a instrăina preoțimea
română de chiămarea ei națională
în sinul poporului.

Agitațiunea spiritelor în sinul
celor două biserici ale noastre mergea
din cauza acesta crescând, în decur-
sul anului espirat, și decă ea nu a
produs rezultatele dorite în apărarea
independenței clerului și a disciplinei
bisericesci, atât de mult amenințate,
causa este, că, cam ca în toate, a
lipsit și aici pregătirea și mai ales
a lipsit lucrul de căpetenie, înțele-
gerea comună și procederea comună
solidară.

Astă vară congresul național bi-
sericesc al românilor gr. or. întrunit
anume, ca să se pronunțe cu privire
la întregirea dela stat a salariilor
preoțesci, a primit cu majoritate
acesta întregire, sub reserva, că suma
dotațiunii întregi să se dea autori-
tății superioare bisericesci spre dis-
tribuire.

Tot în sensul acesta a luat astă
tômnă o hotărîre și sinodul archi-
diecesei române unite din Blașișu,

relativ la întregirea salariilor preo-
țesci, prevădută până una alta și
pentru clerul unit în legea dela 1898.
Sinodul a declarat adecă, că pri-
mesce acea întregire dela stat, în-
trucât se va da fără a-se vătămă
autoritatea consistorului și liber-
tatea și demnitatea clerului. Incât
pentru așa numitul ajutor de stat,
ce se împarte anual între preoții
lipsiți, sinodul din Blașișu a enunțat,
că în condițiunile umilitore puse de
ministrul, nu-l poate primi.

Celelalte diecese române unite
nu s'au pronunțat în sinode diece-
sane și consistoriile lor, cum se
vede, s'au supus dictatului minist-
terial.

Ministrul Wlassics a dispus de-
ocamdată a-se face întregirea sala-
riilor preoțesci prin autoritățile res-
pective bisericesci. Un rescript în
sensul acesta a adresat el cel puțin
nu de mult autorităților bisericesci
necatolice. Dér nu scim ca ministrul
să fi întreprins până acum absolut
nimic, ca să se schimbe dispoziți-
unile periculoase ale art. de lege 14
din 1898, prin care preoțimea e dată
așa dicend pe mâna solgăbirilor șo-
viniști și e espusă la șicanele lor;
nu scim să fi arătat voința de a
modifica ordonanțele sale monstruoase,
prin cari întreg clerul român se
pune sub paza polițială a minist-
terului de culte, care la cea mai mică
denunțare de caracter politic poate
să sisteze ajutorul dat preotului.

La ce nu se poate aștepta clerul
și biserica când într'o cesțiune atât
de delicată toate aternă dela dispo-
ziția vremelnică și dela bunul plac
al ministrului?

Pericolul cel mare pentru or-
ganizațiunea noastră bisericescă este
ascuns încă sub vëlul viitorului și cine
scie cu câtă amărăciune va judeca
încă posteritatea atitudinea clerului
nostru românesc în aceste vremuri
critice, decă nu cumva ne va suc-
cede a ne emancipa clerul și bise-
rica prin propriile noastre forțe ma-
teriale.

Cunoscem prea bine sistemul și
tactica maghiarisatorilor, între cari
tot-deuna au ocupat primul loc mi-
nistrii de culte și instrucțiune pu-
blică. Ei înainteză pas de pas, adî
mai închid câte un ochișu pentru-ca
mâne, decă așa le vine la socotelă,
să tune și să fulgere. Legile, ce fac
să li-se voteze, și ordonanțele, ce le
dau înșiși după trebuință, tot-deuna
le iartă să-și păstreze aparența, că
ar procede în sensul legii, pe care
ei o cîmpun și ei o și interpretază.

Toate însă, câte se petrec în de-
trimentul organizațiunii noastre bise-
ricesci, au fost întunecate de cute-
zarea, cu care taimoșa comisiă a
congresului unguresc romano-catolic
sub auspiciile ministrului de culte
Wlassics și-a arogat dreptul de a
dispune, în proiectele ei de autono-
miă, și de sôrtea bisericeii române
unite, hotărînd să o contopescă în
organismul autonom al bisericeii
romano-catolice. Și acesta, cu toate
că metropolia română unită a refu-
sat de a lua parte la congresul din

Budapesta, protestând în contra orî-
cării amestec al romano-catolicilor
în afacerile autonome ale bisericeii
române unite.

Inercarea de atentat, ce s'a
făcut din nou în 1899 în contra in-
dependenței metropoliei de Alba-Iu-
lia și Făgăraș, constituie cel mai
mare pericol nu numai pentru bise-
rică, ci și pentru naționalitatea
noastră.

Timpul trece și incurând intru-
nindu-se din nou congresul romano-
catolic, încercarea aceea, făcută de-
ocamdată pe hârțiă, va lua conturi
vii și reale.

A presimțit'o acesta și Sinodul
întrunit la Blașișu la 23 Noemvre
1899, căci, după cum ni s'a rapor-
tat la timpul său, el s'a ocupat de
cesiunea autonomiei cu deamăruntul,
a respins autonomia catolică și
a protestat în contra amestecului cel-
lor ce stau înafară de biserica română
unită, în afacerile acesteia. A mai
hotărît acel sinod, ca acest protest
să se aducă la cunoștința „tuturor
forurilor înalte și competente“ prin
presentarea unui memoriu, care s'a
cetit în sinod și care cum se spune,
se compune din șapte-spre-dece puncte.

Atât numai este, ce am putut
afia, căci publicitatea la sinodul din
Blașișu fiind eschisă, raportorii dia-
relor n'au putut fi de față în Sinod.

Am intrat dér și în anul nou
tot așa de puțin lămuriți cu privire
la pozițiunea, ce anume vré să o ia
clerul înalt unit față cu uneltirile
congresului și ale episcopatului ro-
mano-catolic, precum și ale guver-
nului unguresc. Scim numai în ge-
neral, că clerul nostru reprobază
machinațiunile de contopire și de
distrugere a organismului deosebit
al bisericeii române unite, dér nu
scim până unde vré să mērgă și ce
anume vré să întreprindă pentru pa-
ralisarea planurilor ostile bisericeii.

„Afacerea școlilor române din
Brașov“. Sub titlul acesta publică foile
unguresci, după semi-oficiosul „Kel. Ert.“
scirea, că tratările diplomatice urmate în afa-
cerea „subvențiunii“ școlilor române din
Brașov s'au încheiat, și între cele două
guverne s'a făcut o învoială, care se cu-
prinde în patru puncte.

Cel mai însemnat e punctul prim,
după care statul român se obligă a plasa
la cassa centrală reg. ung. a statului din
Budapesta un anumit capital, ca deposit,
din ale cărei procente are a se alcătui acea
rentă, care se va întrebuița pentru aju-
torarea bisericeii gr. or. a Sf. Nicolae și a
școlilor din Brașov. Suma capitalului, ce va
avé să fiă depusă, va fi stabilită mai târziu.

În sensul punctului al doilea numai
președintele în oficiu al comitetului paro-
chial (dela biserica Sf. Nicolae), este în-
dreptățit a ridica renta.

În punctul al treilea statul ungar ia
asupră-și obligământul, că va recunoșce pe
vecie această rentă, ca una, ce compete exclusiv
bisericeii Sf. Nicolae din Brașov și că va res-
pecta întotdeauna învoiala acesta încheiată
cu guvernul român.

În punctul al patrulea i-se rezervă
bisericeii Sf. Nicolae din Brașov dreptul, ca

în cas, când guvernul unguresc ar oșlea
învoiala, să pretindă restituirea întregului ca-
pital și a rentei.

Negocierile au urmat prin ministrul
de esterne.

„Egyetertes“, diarul fracțiunii Eötvös
a stânzei extreme, reproducend comunica-
tul de mai sus al lui „Keleti Ertesitô“, es-
clamă: „Acastă învoială, ce a încheiat'o
Coloman Szell în afacerea subvenției șo-
lelor din Brașov, e atât de scandalosă și
se contrariază atât de mult cu orî-ce inte-
rese maghiare, încât nu suntem în stare
de-ocamdată a presupune nici chiar dela
sistemul trădător al lui Coloman Szell o
astfel de miserabilitate. Așteptăm așa-dér
să vedem, decă guvernul va desmînți sci-
rea adusă de corespondența litografată“...

Evenimentele esterne în 1899.

II.

Pentru Germania anul 1899 a fost
în genere un an de agitațiuni și lupte in-
terne. Două cesțiuni însemnate au preocu-
pat cercurile ei politice și parlamentare:
proiectele militare și de navigațiune. În jurul
acestor proiecte s'au desfășurat în parla-
ment și în pressă debateri și discusiuni
vii și pasionate, cari în diferite rânduri au
amenințat cu crize ministeriale. Opoziția
puternică din parlament în contra legilor
noue militare a fost atât de esacerbată, în-
cât însuși împăratul Wilhelm a aflat de
lipsă, să ia poziția hotărîtă în favorul lor
în discursurile, ce le-a ținut la diferite oca-
siuni. Important a fost un discurs, ce l'a
ținut la 3 Februarie la banchetul dietei
provinciale din Brandenburg. Răspundend
mareșalului provinciei, care preamărise fap-
tele Hohenzollernilor, împăratul dișe, că
Hohenzollernii tot-deuna s'au simțit răs-
pundători înaintea lui Dumnezeu pentru
faptele lor. Asemnă imperiul german cu
un arbore, dela rădăcinile căruia vré să
stîrpească viermii pustiitori, ér despre pace
dișe, că Germania trebuie să stea ca o
stâncă de bronz în contra orî căror ten-
dințe, ce primejduesc pacea.

În politica esteriôră Germania a cîl-
tivat și în decursul acestui an raporturi
intime cu Rusia. La începutul anului îm-
păratul Wilhelm a adresat Țarului o scri-
sore de mare importanță, în care se accen-
tua prietinia dintre cele două case domnitore,
germană și rusescă. Indată după cetirea
acestei scrisori la banchetul școlii militare
din Petersburg, pressa europeană începă să
facă combinațiuni despre o nouă triplă
alianță între Germania, Rusia și Franția,
mai ales după-ce se manifestaseră inclinări
de apropiere între republica franceasă și îm-
periul german.

Deja de pe timpul când Anglia a
ajuns la neînțelegere cu Franția în cesți-
unea Fashoda, cea dintăișu a oăutat totă
ocasiunea să manifesteze simpatii pentru
Germania. Mult timp s'a și vorbit, ba chiar
și adî se susține, că între Berlin și Londra
există o convenția secretă privitoare la baia
Delagoa și la alte cesțiuni transmarine, și
a făcut cu drept cuvânt surprindere, că
Salisbury n'a amintit prin nici un cuvânt
despre o astfel de convenția, ér ministrul
de esterne german Bülow a diș numai atât
cu oasia debaterii bugetului de esterne
în parlament, că Germania și Anglia au
decis să nu descopere nimic, vorba fiind

de întâmplări, ce privesc mai mult viitorul.

În politica externă a Austro-Ungariei puține momente însemnate avem de remarcat. Monarhia austro-ungară neputând ține pas cu celelalte state mari în politica colonială, se mărginesc deocamdată la *status quo*. Cu toate acestea contele Goluchowski a dat mult de lucru delegațiilor lor, cerându-le mijloace bănești pentru premenirea politicii comerciale a monarhiei. Ba se vorbea chiar într'un timp, că Austro-Ungaria ar voi să cucerească un *teritoriu în China*, curând însă scirea acesteia s'a desmințit. Tot în interesul politicii și a expansiunii comerțului, ministrul afacerilor comune s'a exprimat hotărât în esoposul său la deschiderea delegațiilor, și cestiunea aceasta formeză tocmai acum viu obiect de discuțiune în ședințele plenare și în comisiunile delegațiilor.

Cu soții săi aliați, Germania și Italia, monarhia austro-ungară a susținut și continuă a susține raporturile cele mai intime. Cu Germania a avut însă totuși o mică neînțelegere din cauza expulșării supușilor austriaci slavi din Prusia. Fostul ministru austriac contele Thun s'a exprimat într'un rënd atât de nefavorabil asupra guvernului din Berlin, care pusese la cale expulșările, încât era pe aci să se nască un conflict diplomatic. Conflictul însă fu prevenit.

Ar fi să mai amintim, că Austro-Ungaria conform înțelegerii ei cu Rusia privitor la sfera lor de interese în Orientul european, a căutat și anul acesta să țină raporturi bune cu Rusia. Ca urmarea a acestei politici este a se considera și faptul, că monarhia francisc Iosif a primit la curtea din Viena pe principele Ferdinand al Bulgariei. Apoi, când în luna Maiu nise trupe turcesci năvăliră în Serbia și comiseră incendii și devastări, er Serbia necăpătând satisfacția dela Turcia începă să mobilizeze, Austro-Ungaria și Rusia au pășit la mijloc în comun și pe calea diplomației au făcut să se aplaneze conflictul dela granița turco-serbăscă.

Regatul Italiei a făcut anul acesta un pas foarte îmbucurător de apropiere față cu Franca. Aproximarea aceasta și-a aflat expresiunea în *convenția comercială franco-italiană*, der mai ales în visita, ce a făcut-o o escadră franceză în apele Sardiniei, unde mersese părechea regală italiană. După cum am amintit mai înainte, amiralul francez Fournier a salutat pe regele Umberto într'un discurs, în care a glorificat amicitia dintre cele două țări și națiunile surori.

Viața internă parlamentară a Italiei a fost de altfel în decursul anului foarte agitată. Când s'a deschis în Maiu parlamentul, opoziția a făcut adevărată obstrucțiune contra guvernului Pelloux, care primise din nou însăroinarea de-a reconstrui ministerul. Pentru-ca să pună capăt scenelor furtivoase din parlament, regele Umberto a scris în 4 Iunie un decret, prin care li-se da amnestia tuturor acelor, cari au fost despoiați de libertatea personală pentru deliote politice. Cu toate acestea însă obstrucțiunea s'a continuată și guvernul într'un timp se decise a introduce pe cale absolutistă proiectele contra cărora se continua obstrucțiunea.

În genere ăis, nisuințele Italiei în decursul anului 1899 au fost îndreptate mai ales spre consolidarea și reorganizarea ei interioră, mai ales însă a raporturilor financiare dărăpănate.

Din România.

Inalt ordin de ăi.

Ostași!

„La începutul fiă-cărui an gândul meu spre voi se îndrepteză, și cu adencă multumire constat, că sacrificiile făcute de Țără pentru armată nu sunt zadarnice.

„Sentimentul de datorie și de onore, ce neconținut vă însufleșește, este o vie dovadă de spiritul vostru de disciplină, „spirit ce doresc să-l păstrați și de aci înainte neschimbat, ca o sfântă moștenire.

„Țăra se rezimă pe bărbăția fiilor săi, de aceea dencă împreună cu Mine vă primim cu mândrie și încredere.

„Vă urez ani mulți și fericiți.”

Dat în București la 1 Ianuarie 1900

Carol.

„Problema pământului maghiar.”

Sub titlul acesta publică revista ungerescă „*Erdelyi Gazda*” un prim articol, în care arată, care ar trebui să fiă „problema pământului maghiar”. Articolul accentuează, că Ungurii ardeleni au lipsă de-o acțiune mare națională, cu calcul și fără repaos, decă e ca Ungurii să țină în mâna lor pământul „câștigat odinioară cu sabia” și pe care astăzi „caută să-l recucerescă cu bani o pornire inamică cutezătoare și constantă”. Articolul ăice între altele:

„Mai mult de 1/2 de sută bănci puternice române în limbă și în suflet, de o jumătate de deceniu, cu o consecuență nemărturisită, der teribilă, servesc scopul: cumpărarea treptată a proprietăților maghiare și crearea unei clase mari și puternice de proprietari mijlocii români. Și aceste institut... nu s'au oprit la cel dintăi milion. N'au bătut doba, n'au amenințat, oi au tăcut, au calculat și lucrat. Au lucrat pe acel teren, pe care singur numai se pôte și trebuie să lucreze aăi: pe terenul economic. Aăi au deja multe milioane și multe milioane e vrednic pământul, pe care îl ară și sémănă o nouă clasă inteligentă de proprietari mijlocii români, ce neîntrerupt se sporesc.”

„E. G.” critică apoi activitatea societății „Emke”, care cu bani din visteria statului ajută șoole și asile, înființeză societăți de cântări și împarte stéguri naționale... ca nu peste mult sub stégurile negre ale aceleia, să sune marșul funebru al proprietății maghiare ardeleni, și cu acesta împreună și al maghiarimei ardeleni. Apoi sorie mai departe: „Glia, care ajunge în mână românească, pentru noi e perdată pe vecie. Fanatismul de mörte al acestei naționalități compacte, și nici-când în stare a se descompune, o ține în ghiara sa de temut...” Se spune, că în frumoasa capitală a patriei noastre e nebunia a aminti cuiva astfel de aspecte infricoșate. Nimeni nu crede, că aici în Ardeal sunt greutăți mari pentru maghiarism. Le cade însă bine, că cea dintăi excepțiune o face chiar ministrul de agricultură, pe care de altfel oficiul încă îl deobligă să aibă vederi clare și să saneze reul.

Acestor vederi clare li-se atribuie ancheta plănuită pentru colonisări, cari trebuie să devină un izvor de acțiuni serioase și conșiente. În întrebările puse celor invitați la anchetă e vorba, că în ce mod să se satisfacă primei cerințe a or-cărui succes, adecă de unde să se iee banii de lipsă. Continuă apoi a arăta, că societatea, națiunea, trebuie să adune milioanele de lipsă, contribuind bogăți și sëraci în mod proporțional pentru crearea unui fond, constător din cât mai multe milioane, a cărui menire să fiă cucerirea deplină cu bani a pământului patriei. Sunt mii de moduri pentru deșteptarea și ținerea în trezvie a zelului obșteșc. S. e. decă vor rămâné una séu două iluminățiuni festive regnicolare, și decă valorea flacării candelabrelor, luminilor, petrolului, gazului și electricității din o singură séră ar pune-o fiă-care pe altarul comun — aceea ar face un milion și așa mai departe.

Pună-se pe agitația întreaga pressă, nobilimea, preoțimea și toți ceialăți să le urmeze. Guvernul maghiar sprijinescă mișcarea cu totă puterea de care dispune moralicesce, și fiind de lipsă și materialicesce.

Unii ar puté să observe: aăi „națiunea” e séracă, îi e secată capacitatea de a mai contribui. Acesta nu e adevărat. Au döră a fost vre-un timp, când toți să fi ăis: acum se pôte aduna. N'a fost nici-odată. De altfel, cu cât se va aștepta mai mult, cu atât împrejurările vor deveni mai ne-

princiioase, și chiar pentru-că nu se face, nu se începe nimic. Töte se pot. Voința tare înlătură ori ce piedec. Alt mod nu e...

Lamentările acestea dau o singură dovadă: lipsesce propria hărnicie și e înlocuită cu comoditatea și cu plăcerea „birtokos”-ilor ungeri, de a trăi ușor și de a cheltui mult.

SCRIRILE DILEI.

— 4 (16) Ianuarie.

Reformații ungeri și titlul de „episcop al Ardealului”. Senatul dirigent al statului reformat ardelenesc a emis o comisiune, care să se ocupe cu cestiunea titlaturii „episcop al Ardealului”. Este sciut, că ministrul *Wlassics* a stabilit printr'o ordonanță, ca episcopul romano-catolic din Alba-Iulia să pörte titlul de „episcop al Ardealului”. Reformații ungeri ardeleni väd în acesta o vätămăre a bisericeii lor. Comisiunea emisă a ținut sub presidenția lui br. *Banffy* o ședință în Cluși și a stabilit, că ordinul respectiv al ministrului *Wlassics* îl consideră de vätămător, drept aceea vor trimite ministrului o adresă cerând retragerea ordinului.

În locul felicitărilor de anul nou au mai intrat la comitetul central al Asociațiunii pentru „Casa Națională” următoarele contribuiri: Transport cor. 493. — Virgil Șotropa, profesor, Năsăud, 2 cor., Ios. Popescu, casar la „Mureșana”, Reghin, 5 cor., din Tohanul vechi: Moise Brumboiu, paroch, 2 cor., Nic. Grozea, 2 cor., Nic. Botezan, 1 cor., Dr. Emil Gerasim, advcat, Aiud, 5 cor., Tanasie Popa, Cămpenii de jos, 1 cor., Dr. Florentin Mihalyi, adv., Sighet, 5 cor., Petru Ciobotariu, preot, M. Reghin 2 cor., George Neagovic Negoescu, preot, Intorsura Buzelui, 2 cor., Const. Colbasi, Spring, 2 cor., George Boldea, căpitan în pens., Turda 4 cor., Nic. Zigre, advcat, Oradea mare, 5 cor., din Panciova: Petru Tisu, advcat, 2 cor., Dr. A. Birescu, 3 cor., Dr. P. Pența, 1-10 cor., Marcu Almajan, cancelist, 1 cor., Teodor Leucuța diurnist, 1 cor., Petru Baba, diurn. de trib., 1 cor., Simeon Dragomir, notar, Gurasada, 3 cor., Georgiu Albu, preot, Geogiul de sus 1 cor., Vas. Sala, inv., Vașcou 1 cor., Part. Coroiu a filei, Vașcău, 1 cor., Ios. Goga, preot, Rășinari, 2 cor., Pompeiu Piso, Certege 2 cor., Gerasim Domide, preot, Rodna veche, 3 cor., Dr. George Miclea, adv., Alibunar, 4 cor., Calipsa Sandru, väd. de ases. orf., Sighișoara 3 cor., Victor Ancean, notar de trib., Sibiu, 2 cor. Suma 552 cor. 10 fil. În Brașov a colecat d-l C. *Aiser* dela 14 persoane, a căror listă am publicat-o deja. suma de 45 cor. Împreună cu aceștia, numărul total al contribuțiilor face aăi 167; er suma încursă cor. 597-10.

Emigrările din comitatul Scepuș au luat anul trecut proporțiuni foarte mari. Oficiul viceșpan al eliberat peste 4000 de pasapörte emigranților. Sunt comune întregi, din cari jumătate poporațiunea a emigrat, casele stau pustii și la primăvară nu va fi cine să cultive pământurile — „Fericiată” țără!

Scrisori de transport pe calea ferată. Cu introducerea obligătoare a valutei de coröne, ministrul reg. ung. de finanțe a dispus cu ordinațiunea Nr. 103/116 din 13 Decemvre 1899, ca dela 1 Ianuarie 1900 încolo să se folosescă exclusiv blanchetele scrisorilor de transport pe calea ferată, editate la începutul lui Maiu 1898 și provăđute cu timbre în valuta de coröne. Blanchetele cu timbre în valuta austriacă se scot din folosință. Cei ce posed însă astfel de blanchete cu timbru în valuta austriacă, decă sunt curate și întregi, le pot schimba până la 31 Ianuarie 1900 cu blanchete nouă, tibrate în valuta de coröne. După acest termin nu se mai pot schimba blanchetele vechi. Blanchetele netimbrate, puse la dispozițiunea autorităților civile și militare, se vor puté schimba cu altele nouă numai după încuviințare specială din partea ministrului de finanțe. Vändătorii de blanchete (traficantii) sunt datorii a atrage atențiunea publicului la aceste dispozițiuni, atât cu ocaziunea cumpărărilor, cât și prin anunțuri afișate la loc potrivit în localul lor.

Viscol în România. Din cauza unui nou viscol, Sămbătă circulația trenurilor a

fost pentru a treia öră întreruptă în erna acesta. Multe trenuri au rămas blocate pe linia, altele nici n'au putut pleca din gări. Circulația e deja restabilită. La Turcu-Măgurele Dunărea revărsându-se a inundat portul. Töte clădirile din port au fost inecate.

Ceaiul și cafeaua în armata română. Ministerul de război a trimis o circulară tuturor comandanților de regimente, prin care ordonă suprimarea băuturilor spirituöse în armată și înlocuirea lor cu ceai și cafea. Din încercările făcute la mai multe regimente rezultă, că ceaiul și cafeaua, singurile nutritöre, sunt luate dimineța de cătră soldați cu plăcere. Circulara ordonă de asemenea, că cu începere dela 15 Ianuarie 1900 manutanțele armatei să ia măsură pentru ca pânea să fiă împărțită ömenilor ăilnic în două părți; 130 de grame dimineța și un chilogram ăiua, pentru-ca să aibă întotdăuna pâne pröspătă. La sfășit circulara dă câte-va instrucțiuni asupra preparațiunii celei mai igienice a ceaiului și a cafelei.

Cu ocaziunea serbării pomului de Crăciun dela teatrul Național din București M. S. Regina a trimis între altele și două albumuri, precum și un număr de chipuri și caschete militare ale diferitelor armate. În cele două albumuri se află lipite o colecțiune de ăiguri și peisaje, tăiate de prin ăiare și colorate cu creioane de micul Principe Carol. Unul din aceste albumuri pörta semnătura olografă a micului Principe „Carol 1899”. Aceste albumuri au fost încredințate de M. S. Regina Eforiei spre a se păstra la spitalul de copii.

Natalia și fiul său. Din Belgrad se telegrafeză, că regina Natalia a adresat fiului său, regele Alexandru, o scrisöre în care îi légă de suflet să dea amnestia ösinđișilor politici, căoi numai în chipul acesta pôte să-și recăștige stima lumii civilisate. Afară de acesta Natalia desfătuesce pe fiul său a lua în căsătoria o archiducesă austriacă.

Admiral rus mort în Viena. Într'unul din sanatoriile Vienei a răposat Vineri admiralul rus *Walood*, care mersese acolo pentru a i-se face o operațiune la ficat. Admiralul a fost înmormântat ieri cu aceeași pompă, ca și când el ar fi fost admiral în marina austriacă. Cadavrul i-s'a transportat la Odessa.

Iași — Ierusalim. Cetim în „România Jună”: „Moldova e pe cale de a deveni o a doua Palestină!” de câte ori nu s'a ăis acest lucru! Nici-odată însă el nu s'a înțeles în totă cruda și amenințătörea lui realitate. S'a ăis și se ăice mai mult ca o figură și chiar cei ce au spus-o și o spun o iau până la un punct ca o exagerare... Der nu e așa. Cifrele înspăimântătöre și inexorabile pe cari ni-le dă numărătörea oficială a serviciului sanitar, ne spun, că nu e așa, — nu e nici o exagerare, și că decă lucrurile vor merge și de aci înainte ca dela 1870 până aăi, e foarte apropiat timpul, când populația județelor din nordul Moldovei va fi exclusiv evreiască. Să luăm ca exemplu, pentru aăi, numai orașul Iași. Cifrele, ce ne stau în față, cele patru cifre, creștin născuți, creștin morți, evrei născuți și evrei morți, ne arată cu o certitudine absolută, că decă lucrurile vor continua tot ca de 30 ani încöce se pôte calcula, că peste trei-patru generații nu va mai fi nici un picior de creștin în Iași, oi acest oraș va adăposti o populația pur evreiască de vr'o 100,000 suflete!

Impăratul Wilhelm în Dalmația. O scire telegrafică din Berlin spune, că impăratul Wilhelm și-a schimbat planul călătoriei sale în marea Mediterană. Impăratul va pleca pe la finea lui Martie la Genua, unde va imbarca pe yachtul „Hohenzollern” și de aci va merge la Civitavecchia, unde va debarca și va merge la Roma. Din Roma impăratul se va duce la Sicilia, de unde pe marea Adriatică va merge să viziteze porturile din Dalmația.

Concert. Musica orășenească va concerta Joi, 6 Ianuarie n., în hotelul „Europa”. Inceputul la 8 ore seara.

Pentru masa studenților dela școlile medii și superioare din Brașov au intrat următoarele contribuții:

a) In loc de felicitări de anul nou: Dr. Hosanu, Graefenberg, 10 corone, și Iacob Popa, notar în Bran 4 cor.

b) Aurel Popescu, rigorosant în drept, Budapesta, la mărtea lui Ioan Dimitriu 4 corone.

c) Pe lista nr. 64 (colectant D-l Dr. Aurel Halic, Lipova) cu totul 35 cor. 20 fl. și anume: I. Lucaciu 1 cor., Sever Boju 2 cor. Iuliu Onu 1 cor. Iuliu Paticia 1 cor. Emir Doge 10 cor., Dr. Aurel Halic 14 cor. (anume: 4 cor. anual in loc de felicitări de an nou, 10 cor. in loc de cunună pe ocoșul unchului D-sale: Teodor Halic, avocat în St. Nicolaul-mare), Nic. Brădeanu 20 fl. G. Georgevits 1 cor., I. Vuia 1 cor., Mărișora Doge 1 cor., Iulia Doge 1 cor., Zarie Mirou 1 cor., Petru Pop (?) 1 cor., Iuliu Marcovici 1 cor.

Esprimăm cele mai vii mulțămite pentru aceste nobile daruri: Direcțiunea școlilor.

Milionari „parveniți”.

Înainte de asta, cine dispunea de o avere de 500,000 fl. nu era milionar. Acum însă, după introducerea corónelor, numărul milionarilor s'a sporit de odată ca ciupericile și toți, câți au 500,000 fl. sunt milionari, deoarece au un milion de corone. Vechii milionari privesc acum pe noii milionari ca pe nise parveniți, cari au intrat în tagma lor așa numai, ca căzuți din nori. Nu le vine de loc la socotă să-i recunoască ca colegi ai lor.

Certa acesta privește numai pe Jidan, căci falnicii magnați maghiari, după cum se vede, și-au cam păpat milioanele și astăzi nici chiar cu ajutorul corónelor nu se mai pot avânta la rangul de milionari „veritabili”.

Diarul unguresc „Pesti Hirlop” ne dă în privința acesta o statistică foarte interesantă. Într'un număr mai nou al său, foia ungherească face o statistică a milionarilor din suburbiul așa numit „Leopold” al Budapestei. În această statistică înșiră cu numele pe toți milionarii, câți se află în timpul de față în amintitul suburbiu al Budapestei. Sunt anume 101 milionari, dăr nu „parveniți”, ci milionari de cei de baștină, cari numără milioanele în florini și nu în „fleacuri” de corone.

Între acești 101 de milionari „veritabili”, abia se află un singur creștin, — numai unul! Dăr nici acesta nu e maghiar, ci e un Frances, cu numele Emil Gerbeaud, proprietar de cofetărie. Toți ceilalți sunt Jidan și înocă „Jidan” de caracter, cari, pe lângă tot „patriotismul”, și-au păstrat numele lor „strămoșesci” și nu și-le-au maghiarizat pentru „cinci pițule”. Etă, pentru pildă, cum se începe lista acestor milionari:

Adler Mor cavalier; Baumgarten Lajos, Baumgarten Leo, Breitner Zsigmond, Brüll Alfred, Brüll Henrich, Deutsch A., Deutsch J., Deutsch K., Deutsch L., Deutsch T. etc. Apoi Grauer, Gross, Grünhut, Gutmann I., Gutman V., Haas, Deutsch, Deutsch, Deutsch, Deutsch și așa mai departe până se împlinesc numărul de 100, — tot Deutsch, Krohner, Kornfeld, Schlesinger, Schlossberger etc.

In această „strălucită” societate a celor 101 milionari se găsește un singur creștin, acela despre care am amintit mai sus, toți ceilalți sunt Jidan. Cu drept cuvânt se întrbă o fâie clericală maghiară: „ore înainte cu 30 de ani oine dintre acești 100 a fost milionar? Pote nici unul! Dăr ore în decurs de 30 de ani dintre creștini nimeni n'a lucrat, nimeni n'a speculat, nimeni n'a întreprins nimic în suburbiul „Leopold”? Său care este cauza, că în acea parte a orașului astăzi se mai află un singur creștin milionar de-un milion florini? Ori dără locuitorii creștini din suburbiul leopoldin au alt moral, altă conștiință, de nu pot să ajungă la creangă verde?”

Vor fi având, dău, adevărații creștini alt moral, altă conștiință și de aceea nu pot ei ajunge la milioane!

Nou abonament la Gazeta Transilvaniei.

Cu 1 Ianuarie st. v. 1900

s'a deschis nou abonament, la care invităm pe toți amicii și sprijinatorii fâiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe un an 24 corone (12 fl.); pe șese luni 12 corone (6 fl.); pe trei luni 6 corone (3 fl.); pe o lună 2 corone (1 fl.).

Pentru România și străinătate: pe un an 40 franci, pe șese luni 20 franci, pe trei luni 10 franci, pe o lună 3.50 franci.

Abonarea se poate face mai ușor prin mandate postale.

Administrațiunea.

Producțiuni și petreceri.

In Reșița montană Reuniunea rom. de cântări și musică va arangia în favorul fondului său Duminecă, în 9(21) Ianuarie a. c., un concert împreunat cu dans. Intrarea după locuri: 1 fl., 80, 60 și 40 cr. Ofertele se chiteză în public.

Programa: 1) „Etă ziua triumfală”, de Humpel, cor. bărbătesc. 2) „Junimea parisiacă”, cor mixt. 3) „Ursita”, de Stefanescu, cor. bărbătesc. 4) „Ziua regelui”, de Stefanescu, cor. copiilor. — 5) „Cisla”, operetă comică, cu acompaniament de piano, de C. Porumbescu, cor. bărb. — 6) „Serenadă”, de I. Vidu, cor. bărbătesc. 7) „Marșul...”, cu acompaniament de piano, de Dimiteșcu, cor. mixt. — Dans.

In Oravița montană se va da o producțiune a școlărilor Joi, 6(18) Ian. 1900 în sala „Coronei ung.” din Oravița-mont. Program: 1) „Un imn”, cântat de corul școlărilor. 2) „Rugăciune”, poezie de T. Pop, declamată de o elevă. 3) „Drumul de fier”, cântat de corul școlărilor. 4) „Rugămintea din urmă”, poezie de G. Coșbuc declamată de o elevă. 5) „O privire peste munți”, cântată de corul școlărilor. 6) „Pruncul și ângerul”, poezie de A. Naum declamată de o fetiță. 7) „Mama”, cântec executat de corul școlărilor. 8) „Din povestea vorbeii”, poezie de A. Pan, declamată de un școlar. 9) „Cântec vânătoresc” executat de corul școlărilor. In urmă se va reprezenta „Comora”, basm într'un act, de J. Sontowsky, de câtră copii și fetițe de școlă. Intrarea: de persoană 50 cr.; de familie 1 fl. 20 cr.; de un copil 20 cr. Inceputul la 6 ore seara. — N. Băiaș, inv.

Literatură.

„Noua Revistă Română”. La București a început să apară „Noua Revistă Română”, pe care am anunțat-o și noi la timpul său și al căreia prim-redactor este d-l C. Rădulescu-Motru. Numărul 1, dela prima Ianuarie, este o broșură voluminoasă, cu 48 pag. format mare 4° și pe lângă aceea două suplimente. Tot astfel va apăre și în viitor. Unul dintre suplimente e merit pentru informațiunii privitoare la evenimentele mai principale petrecute în ultima jumătate de lună (revista va apăre la 1 și 15 a fiă-cărei luni), ăr al doilea va cuprinde mai ales novele și lectură recreativă. Revista va fi de un cuprins enciclopedic, aducând în fiă-care număr articole asupra mișcării politice; studii literare și științifice; creațiuni literare originale și cercetări istorice, dări de sēmă asupra tuturor publicațiunilor de valoare în artă, știință și literatură.

In articolul-program al noiei reviste se spune, că fundatorii s'au îngrijit de un „solid sprijin material, a cărui gestiune, basată pe responsabilitate judiciară, să pună administrațiunea revistei în posibilitate de-a respecta cinstit îndatoririle luate”.

Astfel revista încă de pe acum își are asigurată esactitatea și statornicia aparițiunei sale.

Etă și cuprinsul numărului prim: La Cronica politică: Partidele istorice și grupările noi politice. I Partidul liberal, de un fost ministru liberal; Ancheta economică; Crisa economică actuală, de I. Teodorescu; Moralitatea și armonia istoriei, de N. Iorga. — La literatură: Școala latinistă în limba și literatura română, de Ovid Densusianu; Figuri contemporane: Iac. Negruzzi; Novele (Indurare). — La rubrica „Mișcarea literară și științifică” se află o critică asupra „Poesiilor nonē” de Duiliu Zamfirescu; altă critică asupra dramei: „Jucătorii de cărți” de Haralamb Lecca, alta asupra poeziilor „Valuri” de Radu Rosetti și în fine se mai critică și opul d-lui Vlăhuta: „Clipe de liniște”. — Abonamentul costă pe an 24 Lei, pe trei luni 6 lei.

ULTIME SCIRI.

Viena, 15 Ianuarie. D-l de Körber a avut erī audiență la împăratul, care cu ocaziunea acesta l'a însărcinat definitiv cu formarea cabinetului.

Londra, 15 Ianuarie. Roberts telegrafază, că situația pe câmpul de război e neschimbată. Scirea acesta a produs neliniște și lumea așteptă aprăpe cu grăză noiele operațiuni ale generalului Buller.

Din Ladysmith se anunță cu data de 11 Ianuarie, că Burii bombardază mereu orașul, însă mai rar. Tactica acesta se esplică așa, că Burii vor să-și reserve liniă sigură de retragere la cas de lipsă, și de aceea ei nu se apropie prea tare de oraș, pe care însă îl țin tare asediat.

Nisce vedette au descoperit, că la riul Tugela sunt 8 tabere de Buri.

După cum anunță „Cape Argus” numărul luptătorilor burii e de 80,000.

Londra, 15 Ianuarie. Aici crește curentul în favoarea păcii. S'a format un comitet al amicilor păcii, care va lupta pentru-ca să se recunoască deplina independență a Transvaalului.

Cairo, 15 Ianuarie. Săpte-spredece ofiteri englesi în activitate au plecat la Africa sudică. Tot acolo a plecat și regimentul Westkeut, care garnisonază în Alexandria.

Belgrad, 15 Ianuarie. Regele Alexandru a voit să dea amnestia în ziua de anul nou tuturor condamnaților din procesul complotului, însă ministrul președinte Georgevici și ceilalți miniștri au fost contra și în urma acesta și-au dat dimisiunea. Regele a însărcinat pe ministrul plenipotențiar Novacovici din Constantinopol cu formarea noului cabinet.

DIVERSE.

Francesi espulsați. Veacul al XIX-lea, care cum dice „Gaulois” organul partidei lui Dérroulède, se finese cu espulsarea „marelui patriot frances”, ne înfățișează caracteristica aparițiune, că toți domitorii francesi din această epocă au făcut ou-noscință cu esiliul. Sôrtea a început-o cu cei doi conți d' Artois, cărora li-s'a alăturat prințul de Chartres, pentru ca după 30 de ani să pășescă pe tronul Franciei ca Ludovic Filip. — Prîmul consul a devenit primul împărat al țării, micul locotenent de artilerie s'a înălțat la rangul de împărat cuceritor al lumii și mulți ani a stat la zenitul puterii omenesci. Tôte în lume însă își au un sfîrșit: puternicul împărat a subors în Fontainebleau abdicarea sa proprie și a fost dus în exil pe una din micile insule italiene din Mediterană. Pe urmele lui a pășit pe tronul Franciei regele Ludovic al 18-lea. Dăr nici acesta n'a avut timp mai îndelungat pace și liniște, oăci „marele exilat” s'a reîntors ărâși în Franca și încă-odată a făcut să tremure lumea de frica puterii lui. A venit însă Waterloo, unde i-s'a frânt pe veci puterea și a fost

deportat pe insula St. Elena, unde și-a sfîrșit zilele. Urmașul său, înainte de a-ve urca pe tron, a petrecut 20 de ani în exil ăr Carol al X-lea, care a împărțait amarul esiliului cu înaintașul lui, nu s'a bucurat de domniă decât puțin timp și a murit și el ca „rege fără tron” departe de patria sa. In revoluția francesă dela 1848 numeroși principii francesi s'au refugiat pe pământ engles. Dimpună cu Ludovic Filip s'au refugiat și fiii săi, pe când Ludovic Napoleon, care fî exilat deja după lupta dela Waterloo, s'a reîntors în patriă, unde ou-rând își câștigă influență și popularitate. El fî ales mai întâiu președinte al Republicei, ăr mai târziu prin o cutezată lovitură de stat, se proclamă împărat. Cea dintâi faptă a lui ca împărat a fost să espulseze pe Victor Hugo, care în poeziile sale sbicua și ironisa tirănia împăratului. Se scie sfîrșitul lui Napoleon III. După căderea imperiului și după proclamarea republicei, el se retrase cu soția sa în Chislehurst, ăr cei pe cari i-a exilat s'au reîntors în patria lor.

Letargii lungi. La spitalul din Rochefort, în Ianuarie 1896 a fost dusă o femeie Victorina Doiral, în vîrstă de 30 de ani, care de o lună era într'o stare de completă catalepsia. In Aprilie ea durmea mereu. Nu era posibilă o prefaoere, pentru că era supusă unei observațiuni rigurose. In timpul acesta, fostul președinte al Republicei francese, Felix Faure, trecend prin Rochefort și vizitand spitalul, s'a oprit lângă patul celei, care durmea. I-s'a povestit, că în dimineața zilei, în care fusese adusă, avusese un acces de somnambulism; se dusese, cu ochii închiși, în mod automatic prin vecini, cari, spăimântați, ceruseră internarea sa în spital, unde bola fusese caracterisată în modul următor: „Letargie. — somn cataleptic”.

Familia Victorinei Doiral comunicase următoarele informațiuni: „La vîrsta de 20 de ani, Victorina a avut crise de nebunie, cari au necesitat internarea sa într'un asil de alienați timp de două luni. La 28 de ani, s'a măritat cu un surdo-mut. In familia bărbatului său a avut mari supărări”. A doua zi după intrarea sa în spital, în momentul visitei, șeful de serviciu a găsit-o durmind încă. Prin sugestione, s'a reușit s'o facă să mănânce supă și să bea lapte. După vizită ea a adormit din nou, și peste trei luni durmea încă. Abia se deștepta câte două minute, după trei zile de letargie neîntrepută. Deschidea ochii, cerea să bea, său să mănânce și, satisfăcută, adurmea din nou. Corpul ei avea, în această stare, rigiditatea stărei cataleptice; membrele fiind ridicole, păstrau mai multe ore pozițiunea, care li-se da.

Patria Arabilor. Cel-ce a rătăcit vre-odată prin pustiile Africe, nu va pute de sigur să-și uite impresiile, ce suneria particulară de acolo a exercitat-o asupra sa. Una din raritățile acestor pustiiri este șatra arabă. In mijloc sunt ridicate trei prăgini de înălțimea unui om, cea din mijloc însă e cevași mai înaltă. De două părți stau alte două ruși mai scurte. Acesta e scheletul șatrei; pe care se aședă piei de cămilă, și de capră. Pielea acestor animale o pregătesc de obicei femeile și tot ele le și cose la olaltă. Aceste piei ale diferitelor animale dau șatrei un colorit foarte variat. Arabul are în lăunul șatrei un arangiamnt foarte patriarhal. Lucrurile mai prețioase și-le pășirează Arabii în lădi de aramă. Arabii mai bogați fac lux cu covorele scumpe. E un obicei străvechiu mai ales la Arabii diși nomađi, că ei nu-și închid femeile, ca cei dela orașe. Lor le place ca șatra să fiă cât mai răcoroasă, de aceea ei pe dinafară o acoper cu tufari și spinii, apoi aședă pământ. Un europen n'ar pute suporta aerul nădușitor din șatră. Iarna nici cea mai puternică șatră nu poate scuti contra frigului și a vânturilor. Cu tôte acestea nomadul n'ar schimba-o pe un palat strălucit.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maier.

Cursul la bursa din Viena.

Din 15 Ianuarie 1900.

Renta ung. de aur 4%	98.20
Renta de corone ung. 4%	94.85
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	100.—
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	99.70
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	99.20
Bonuri rurale ungare 4%	93.60
Bonuri rurale croate-slavone	94.50
Impr. ung. cu premii	161.—
Lesuri pentru rez. Tisei și Seghedin	137.65
Renta de argint austr.	99.35
Renta de hartie austr.	99.05
Renta de aur austr.	98.20
Lesuri din 1860.	136.50
Acții de-ale Băncii austro-ungară	131.25

Acții de-ale Băncii ung. de credit.	185.75
Acții de-ale Băncii austr. de credit.	234.15
Napoleonori	19.21
Mărfi imperiale germane	118.10
London vista	242.80
Paris vista	96.10
Rente de corone austr. 4%	98.85
Note italiene	89.75

Cursul pieței Brașov.

Din 16 Ianuarie 1900.

Bancnota rom. Cump.	18.20	Vend.	18.28
Argint român. Cump.	17.60	Vend.	18.—
Napoleonori. Cump.	20.—	Vend.	19.20
Galbeni Cump.	11.20	Vend.	—
Ruble Rusesoi Cump.	254.—	Vend.	—

Mărfi germane Cump.	11.18	Vend.	—
Lire turcesoi Cump.	21.46	Vend.	—
Scris. fonc. Albina 201.—	Vend.	5%	203.—

ANUNCIURI
(inserțiuni și reclame)

sunt a se adresa subscrisiei
administratiunii. In cazul pu-
blicării unui anunciu mai mult
de odată se face scădemēt,
care crește cu cât publicarea
se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazetei Trans.“

Nicu A. Popovici

Doctor în drept,
avocat.

București, Strada Dionisie 58.

„Gazeta Transilvaniei“
cu numărul à 10 fil. se vinde
la librăria Nic. I. Ciurea și
la Eremias Nepoții.

Dela Tipografia „AURORA“ A. Todoran**— din Gherla — Szamosujvár, —****se pot procura următoarele cărți:**

Cuvântări pe Dumineci. Tom. I. de re-
numitul orator — în Domnul adormitul
— Iustin Popfui, 48 predicii pe 38 Dumini-
neci 2.20

Cuvântări bisericești (acomodate pen-
tru ori-ce timp) de I. Papiu Tom. I. Edi-
ția II. 1.20

Cuvântări bisericești (pe Dumineci) de
Ioan Papiu. Tom. III. 1.20

Cuvântări bisericești la toate sârb de
peste an de I. Papiu 1.50

Cuvântări funebrele și iertăciuni pen-
tru diferite casuri de morțe, întocmite de
I. Papiu 1.50

Cuvântări funebrele și iertăciuni. Din
autorii renumiți, prelucrate de Tit Budu,
vicar 1.—

Catechese pentru pruncii școlari de Tit
Budu, vicar 40

Cuvinte de aur seu învățături înțelepte
date de un părinte fiului său, din operele
lui J. H. Campe, trad. de I. Sonea — 80

Dumnezeiasca liturgie a celui dintru
sfinții părintelui nostru Ioan Chrisostom,
de Ioan Boroș 25

Manual catehetic pentru primii ani școl.
de Basiliu Rațiu 40

Predice pentru Dumin. de peste an,
compuse și elucrate după Catechismul De-
harbe de Vas. Christe. Tom. II. dela Du-
min. XI. după Rosalii până la Dumin. Va-
meșului 80

Predice pe toate Duminecile și sârbăt.
de peste an, de Dr. Em. Elefterescu 1.50

Rugăciunea D-ului, Tatăl nostru, espli-
cată pe scurt de I. Boroș 10

Tipicul preotesc din cărțile rituale, pre-
lucrat de Tit Budu, vicar 50

Istoria iconei Pr. C. Verg. Maria dela
Nicula 10

Amintiri din Grecia de Teodor Bulu
profesor gimn. 60

Bocete, adevărate cântări la morți, adunate
de I. Pop Reteganul 40

Na mō uita, Colecțiune de versuri fune-
brale, urmate de iertăciuni, epitafe ș. a. — 25

Omul și lumea, cântări funebrele de
Aron Boca Velcherianul 08

Albina și leneșul de Aron Boca Vel-
cherianul 10

Buchetul. Culegere de cântece, culese
de I. P. Reteganul, broșat 25

Barb Cobzarul. Novelă orig. de Emilia
Lung 10

Bunica și nepotul. Schiță din sfera
educațiunei. După Ernest Legouvé de G.
Simu 06

Cântul în școala populară De Iuliu Pop,
invăț. Năsăud, Praxă. Teorie. Cânturi — 30

Cartea plugarilor seu povestiri econo-
mice despre grădinărit, economia câmpului,
crescerea vitelor și celelalte ramuri ale eco-
nomiei de I. Georgescu 25

Cartea ilustrată pentru copiii și copile.
Cu 18 ilustrațiuni, de G. Simu 25

Codrean, Craiul codrului, de George
Simu 06

Cântăreța. Novelă de Dem. Dan — 15

Carmen Sylva, Prelegere publică ținută
prin V. Nicoră, prof. gimn. — Cu portr.
M. Sale Reginei României. 10

Chiuituri de car strigă feciorii în joc,
de P. Reteganul 28

125 Chiuituri de cari strigă feciorii
în joc 12

Cu vârful penei Scrieri satirico-humoris-
tice de Anton. Popp. I. Monologe. II. Humor
și satiră. O broșură foarte petrecătoare — 40

Din poveștile lui Esop de Aron Boca
Velcherianul 08

Dialogul Țiganului cu S. Petru în porța
raului, de Aron Boca Velcherianul — 25

Doi turturele de aur. Poveste de Laur.
Ciorbea 12

Din trecutul Silvaniei. Legendă de Vic-
tor Rusu 30

Țile negre. Versuri de Petrea dela Clu-
șiă — cu o prefață de G. Simu 15

E onomia pentru școlile populare, de
T. Roșiu. Ed. II 15

Felicitări în poezii și prosă la Anul-
Nou, ziua născerei și ziua numelui cătră
tată, mamă, moș, unchiu, mătușe, nănași,
tutori, preoți, învățători și binefăcători, pre-
cum și alocutiuni și vorbiri cu diferite oca-
siuni școlastice, de George Simu 20

Floxera omenimei. Câte-va cuvinte
despre vinars, de A. Boca Velcher. — 08

Geografia și Istoria în școala populară.
Manual compus conform planului de lec-
țiuni a d-lui V. Vetri pentru cl. IV., V.,
VI., de T. Petrișor, învățător 40

Gruia lui Novac 10

Horia lui Pinteza Vitezul 10

Îmbrăția Țiganilor pe vârful unui plop
de A. Boca Velcherianul 08

Indreptar pentru ortografia română.
Regule explicate și prelucrate pe baza pro-
iectului de ortografie al Academiei — 12

Ifigenia în Tauria. Tragedia în 5 acte.
După Euripide, tradusă în versuri de Pe-
tru Dulf 30

Lira Bihorului. Balade populare de An-
toniu Popp 20

Lira Sionului seu cântarea sârbătorilor.
— poezii religioase-morale, lucrate după Sf.
Scriptură, de A. Boca Velcherianul. Cu o
pre-cuvântare de G. Simu 25

Merinde dela școlă seu învățături pen-
tru popor, culese din diarul unui școlar, de
Dr. Georgiu Popa 60

Miseriile sociale Novelă de P. C. Z.
Rovinar 15

Musa Someșan. Poezii populare române
din jurul Năsăudului. Adunate și aranjate
de Iuliu Bugnariu. Partea I. Balade — 25

N-rii 76 și 77. Narățiune istorică după
Wachsmann, de I. Tanco 20

Nopti de iarnă. Novele pentru popor
de G. Simu 60

Opăguri. Cât cioplite cât pilita și la
lume împărțite, de I. P. Reteganul — 40

Pacătul. Monolog comic de Antoniu
Pop. Prețul 04

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu — 60

Povestea Paștelui seu credința deșertă
populară. De Ar. Boca Velcherianul — 08

Părin ele Nicolae. Schițe din viața preo-
ților, de G. Simu 30

Pietatea poporului român seu cântări
evlaviōse pentru cei-ce merg la mănăstire,
la locuri sante și în procesiuni. Compusă

de doi preoți gr. cat. Murășeni din diec.
gr. cat. a Oradei-mari 10

Păcală și Tândală. Poveste de G. Că-
tană 10

Prietenul sâtenului român. Sfaturi în
formă de dialog pentru elevi și adulți, com-
pus de I. P. Reteganul 30

Proba de foc. Comediă într'un act de
A. Kotzebue, localisată de Irina Sonea-
Bogdan 15

Prin morțe la victorie. Comediă într'un
act de A. Kotzebue, localisată de Irina
Sonea-Bogdan 10

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera
educ. după Ernest Legouvé 06

Poveștile Bănatului. de George Cătană,
învățător. Tom. I, II, III à 25 cr., toate 3
tomurile 65

Reguli și sfaturi bune pentru pruncii
școlari, de Ar. Boca Velcherianul 10

Românul în sat și la ôste, apreciat din
cântecele lui populare de Ioan Pop Rete-
ganul 10

Risete și zimbete de Tit. V. Gheaja — 30

Schițe din Italia de Teodor Bulcu, pro-
fesor gimn. 1.—

Să auzim! Toaste pentru tot felul de
pers. și ocaș, de Tit. V. Gheaja 20

Suspine și zimbete de Ant. Pop — 40

Trandafiri și vioarele. Poezii populare de
I. P. Reteganul. Edițiunea a III. 30

Țiganul la mănăstire. Poveste în ver-
surii de Ar. Boca Velcherianul 08

Țiganul în Raiu. Poveste în versuri de
Ar. Boca Velcherianul 08

Țiganul și Magnatul seu vraja și far-
mecele populare, de A. B. Velcher. — 08

Ultimul sicahstru. Tradițiune de Geor-
ge Simu 06

Versuri de dor, adunate din poezii ro-
mâni de A. 25

Indreptar teoretic și practic pentru în-
vătămētul intuitiv, de V. Gr. Borgovan.
Ediția III. 1.20

Omul. Noțiuni din Anatomie și fisiolo-
gie și reguli igienice pentru conservarea
sântății și a corpului omenesc, de George
Cătană 26

Orar General pentru școala română cu
6 clase și cu un singur învățător, de Geor-
giu Magyar 40

Cărți de rugăciuni:

Icona sufletului. Carte de rugăciuni și
cântări bisericești, frumos ilustrată. Prelu-
crată și edată cu permisiunea mărtilui or-
dinarat diecesan gr. cat. de Gherla prin
Vasiliu Păteșiu, preot gr. cat. în Hotoan.
Ediț. V., corēsă și amplificată. — Legată
simplu 50

— legată în pânză 80

„ „ „ piele 1.60

„ „ „ catifea 2.50—3.80

Mărgăritariul sufletului. Carte bogată
de rugăciuni și cântări bisericești, foarte fru-
mos ilustrată. — Prețul unui exemplar le-
gat simplu 50

— legat cu pânză 80

„ „ „ piele și aurit 1.60

„ „ „ legătură de lux 2.50—3.80

Micul mărgăritar sufletese. Carte bo-
gată de rugăciuni și cântări bisericești,
foarte frumos ilustrată pentru pruncii șco-

lari de ambe sexele. — Prețul unui esem-
plar legat 22

Cărticica de rugăciuni și cântări pen-
tru pruncii școlari de ambe sexele. Cu mai
multe icōne frumoșe. Prețul unui exemplar
legat 10

Visul Prea Sântei Vergure Maria, ur-
mat de mai multe rugăciuni frumoșe. Pre-
țul unui exemplar legat și espedat franco
este 12

Epistolia D-ului nostru Isus Christos. Pre-
țul unui esem. legat și spedit franco — 12

Din „Literatura populară“.

Nr. 1. Moș Toma Bădiceanu, vestitu-
caraghios al economilor de vite (Mocani-
lor) din Săcele, de Domețiu Dogariu. Pre-
țul 06

Nr. 2. Vlad Hoțul dela Săcele, de Do-
mețiu Dogariu. Prețul 06

Nr. 3. Insurătorea Sorelui (basm) de
Domețiu Dogariu. Prețul 06

Nr. 4. Fiul bucătăresei împăratului
(basm) de Domețiu Dogariu 06

Nr. 5. Vacărelul (basm) de Domețiu
Dogariu 06

Nr. 6. Diana, dina munților și Fata de
împărat cu mâinile tăiate (2 basmuri), de
Domețiu Dogariu. Prețul 06

Nr. 7. Cinci dialoguri întocmite pentru
elevii școlii popul. menite ca producțiuni
la esamene și alte festivități școl., de
Domețiu Dogariu 10

Cărți de școlă

aprobate și recunoscute ca cele mai bune
și mai metodicești, de Vasile Petri.

Nou Abecedar românesc. Edițiun. XII.,
emendată și aprobată de înaltul minister
reg. ung. de cuita și instrucțiune publică
prin emisul seu nr. 16.006 din 1889. Pre-
țul unui exemplar legat. 25

Legendar seu carte de cântare pentru
școlile populare. Partea I-a: pentru al 3-lea
și al 4-lea an de școlă. Edițiunea X., emen-
dată și aprobată de înaltul minister reg.
ung. de culte și instrucțiune publică prin
emisul seu nr. 11.295 din 1889. Un esem-
plar legat 50

Biblioteca teatrală a „Aurorii“.

Nr. 1. Calea dreptă e cea mai bună
Comediă într'un act de A. Kotzebue, lo-
calisată de Corn. Darabant 10

Nr. 2. Paza Maicii sante. Dramă în 4
acte, localisată de Ant. Popp 12

Nr. 3. Otrava de hârciog. Comediă în-
tr'un act, de Ant. Popp 08

Nr. 4. Pedepsirea vanității. Dramă în-
tr'un act, trad. din limba francesă de At.
Bologa 10

Nr. 5. Di-creția fără voiă. Comediă în-
tr'un act, de A. Kotzebue, trad. de Corn.
Darabant 12

Nr. 6. Crescătorul. Comediă într'un
act de A. Kotzebue. Localisată de C. Da-
rabant 12

Căilindarul „Aurorii“ pe an. 1900. Pre-
țul unui exemplar 30

prin post franco 35

6 esemplare spedate franco 1.60

„Căilindarul Plugarului“ pe an. 1900.
Prețul unui exemplar 25

spedit prin postă 30

Tot de aici se pot procura tot soiul de cărți școlastice și altele, apărute ori și unde.

Recușite de scris pentru școlă și cancelarie. — Tot soiul de tipărituri oficiōse.

Cataloge și computuri se trimit gratis și franco ori și cui.

Tōre cărțile de mai sus se pot procura direct și dela Tipografia A. Mureșianu din Brașov.